

ส่วนที่ 2

รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์
โครงการวิจัยทุนอุดหนุนวิจัย มก. ปีงบประมาณ 2558

โครงการวิจัยรหัส ว-ท(ด)178.58

ชื่อโครงการ การศึกษาการเป็นตัวยับยั้งเอนไซม์เพปซินโปรติเอสและพาเพนโปรติเอสของสาร
เชิงซ้อนของโลหะทองกับอนุพันธ์ของสารประกอบไทอะโซลเอโซ
Study on Pepsin Protease and Papain Protease Inhibitor property of gold
complex with thiazolyazo derivatives

อภิสิฏฐ์ ศงสะเสน⁽¹⁾ นลวัฒน์ บุญญาลัย⁽²⁾
Apisit Songsasen⁽¹⁾ Nolawat Noonyalai⁽²⁾

บทคัดย่อ

สารเชิงซ้อนของทอง(III) และ 3-(2'-thiazolyazo)-2,6-diaminopyridine (TADAP) ถูกสังเคราะห์
วิเคราะห์คุณลักษณะ และศึกษาความสามารถในการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์เพปซินและพาเพน เมื่อ
ความเข้มข้นของสารเชิงซ้อนอยู่ในช่วง 0-200 μM โมเลกุลของสารเชิงซ้อนมีอัตราส่วนระหว่าง ทอง(III) ต่อ
TADAP เป็น 1:1 ที่ pH 3.0, 4.0 และ 5.0 และมีอัตราส่วนเป็น 1:2 ที่ pH 6.0 จากอินฟราเรดสเปกตรัม ทำให้
ทราบว่าอะตอมไนโตรเจนทั้งสองอะตอมของ TADAP เกิดพันธะกับทอง(III) ซึ่งสามารถยืนยันได้จากผลการ
คำนวณทางคอมพิวเตอร์โดยวิธี Density Functional Theory (DFT) ค่าคงที่เสถียรภาพ (K_{stab}) ของสาร
เชิงซ้อนที่ pH 6.0 มีค่า 9.205×10^9 และ 3.355×10^9 จากวิธี continuous variation (Job's method) และวิธี
Benesi-Hildebrand ตามลำดับ ค่า IC_{50} ของสารเชิงซ้อนในการยับยั้งเอนไซม์เพปซินและพาเพนมีค่าเท่ากับ
10.28 μM และ 11.77 μM ตามลำดับ ซึ่งจากผลจากการทดสอบ Kinetic parameter พบว่าสารเชิงซ้อน
ดังกล่าวจัดเป็นตัวยับยั้งแบบไม่แข่งขัน

คำสำคัญ: เอนไซม์เพปซิน เอนไซม์พาเพน สารเชิงซ้อนของทอง(III) อนุพันธ์ของสารประกอบไทอะโซลเอโซ

⁽¹⁾ ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ABSTRACT

Complex between Au(III) and 3-(2'-thiazolylazo)-2,6-diaminopyridine (TADAP) was synthesized, characterized and found to inhibit pepsin and papain activities at the concentrations range of 0-200 μM . The stoichiometric ratio between Au(III) and TADAP was 1:1 at pH 3.0, 4.0 and 5.0 and 1:2 at pH 6.0. The red shifts of the IR spectrum confirmed that both N positions of the ligand were the donor atoms which also ensured by the computational calculation using Density Functional Theory (DFT). The stability constant (K_{stab}) of the complex at pH 6.0 was 9.205×10^9 and 3.355×10^9 for Job's method and Benesi-Hildebrand's equation, respectively. The IC_{50} values of the complex were 10.28 μM for pepsin and 11.77 μM for papain. Kinetic study suggested that Au(III)-TADAP complex could act as the uncompetitive inhibitor.

Key words: Pepsin, Papain, Gold(III) complex, Thiazolyazo derivatives

บทนำ

ความสำคัญ และที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

เปปซิน (pepsin) เป็นเอนไซม์ในกลุ่มแอสพาร์ติกโปรทีเอส (Aspartic Protease)¹ ซึ่งเอนไซม์กลุ่มนี้เป็นที่น่าสนใจเนื่องจากเอนไซม์ในกลุ่มนี้หลายชนิดมีความเกี่ยวข้องกับโรคที่กำลังพยายามหายารักษา เช่น เอชไอวี-1 โปรทีเอส (HIV-1 protease) ซึ่งเป็นหนึ่งในวงจรชีวิตของเชื้อไวรัสเอชไอวี (Human Immunodeficiency Virus, HIV) ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคภูมิคุ้มกันบกพร่องหรือโรคเอดส์ (Acquired Immune Deficiency Syndrome - AIDS)², เบต้า-ซีเครเทส (β -secretase) เป็นเอนไซม์ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดโรคอัลไซเมอร์ (Alzheimer's disease)³ เป็นต้น

เนื่องจากเปปซินเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคกรดไหลย้อน (Gastro-Esophageal Reflux Disease)⁴ คือภาวะที่มีกรดหรือน้ำย่อยในกระเพาะอาหาร ไหลย้อนขึ้นมาบริเวณหลอดอาหาร ซึ่งหลอดอาหารเป็นอวัยวะที่ไม่ทนต่อกรด จึงทำให้เกิดการอักเสบของหลอดอาหาร ซึ่งโดยปกติหลอดอาหารจะมีการบีบตัวไล่อาหารลงด้านล่าง และหูรูดจะทำหน้าที่ป้องกันการไหลย้อนของน้ำย่อย กรด หรืออาหาร ไม่ให้ไหลย้อนขึ้นมาบริเวณหลอดอาหาร แต่ในปัจจุบัน หูรูดส่วนนี้ทำงานได้น้อยลงในบางคน ซึ่งจะตรวจพบได้ประมาณ 1 ใน 5 คน โดยพบในคนทั่วไป ทุกกลุ่ม ทุกช่วงอายุ แต่จะพบได้มากในคนอ้วน หรือสูบบุหรี่ และการไหลย้อนของกรด ถ้ามีมาก อาจไหลออกนอกหลอดอาหาร อาจทำให้มีผลต่อกล่องเสียง ลำคอ หรือปอดได้ ซึ่งหากละเอียดไม่ไปพบแพทย์เพื่อทำการรักษา อาจทำให้เรื้อรังกลายเป็นมะเร็งหลอดอาหารได้